

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epitome Instituti Societatis Jesu

Sesti, Curtius

Bruxellis, 1690

Cap. VI. De Aßistentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68440](#)

Scriptoribus præsto esse debent in compli-
candis literis , si opus habeant. ^z

^{z R . 3 . 4 . & 15 .}

3. Scriptorum nullæ sunt peculiares
Regulæ ; non placuit eos contributione
Provinciarum in Romana Professorum
Domo sustentari , sed P. Generali com-
mendatum est , ut aliam iniret viam , citra
Domus gravamen , illos alendi . *

^{* C . 4 . D . 12 .}

Amanuenses.

C A P U T V I .

De Assistantibus.

S E C T I O I .

Assistantium munus , & qualitates.

1. Assistantes instituti sunt. 1. Ut
erga Præpositum Generalem
eam providentiam , quam So-
cetas exercere debet , exer-
ceant . ^a 2. Ut eundem in Gubernatione
consilio , diligentia , & labore adjuvent . ^b

2. Debent esse Professi quatuor Voto-
rum , probi , fideles , Societatis , & boni
communis amatores ; qui consilio polleant ;
sint discretionis dono prædicti ; in rebus ge-
rendis versati ; & ad conversationem cum
hominibus idonei ; ad conservandam inter-
se , & cum Superiore pacem , & unionem

Assistantium
munus.

^a P . 9 . C . 4 . § . 1 .
& A . & C . 5 . § .
2 . & C . 1 . D . 8 .
& R . A f f . 7 .

^b P . 8 . C . 1 . G . &
P . 9 . C . 6 . § . 11 . &
R . A f f . 7 & C .
1 . D . 8 0 .

Dotes.

Dd 4

apti :

e P. 8. c. 1. G.

& P. 9. c. 5. §.

2. & A. & C.

1. D. 80. & For.

Con. Gen. §.

78. & 80.

Numerus.

d P. 9. c. 5. §. 2.

3. & C. 1. D. 88.

e C. 3. D. 10. &

14.

f C. 6. D. 1.

Natio.

g Form. Con.

Gen. §. 78. &

C. 1. D. 80. &

C. 2. D. 20.

h C. 2. D. 4. &

C. 3. D. 4. à. el.

& D. 3.

i C. 5. D. 1. &

C. 11. D. 9.

l C. 12. D. 5.

apti: & quorum denique opera in iis, que statuenda sunt ad Dei gloriam, Generalis uti possit: sive praesentes verò sint, sive absentes, eligi perinde possunt. *c*

3. Numero quatuor, nec plures, nec pauciores olim eligendi erant, *d* electi, diu sunt, rejecto etiam postulato peculiaris Assistentis pro Galliarum, & Flandriæ Provinciis; *e* donec summa omnium Electorum voluntate, concessus est quintus Assistentis pro Gallia. *f*

4. Quinque igitur eligendi Assistentes in praesenti sunt ex quinque nationibus, in quantum fieri possit; scilicet ex Italia, & Sicilia unus, alter ex Germania, alias ex Gallia, alias ex Hispaniæ Provinciis, alias ex Lusitaniae. *g* Nomen autem nationis non semper eodem modo explicatum est in Congregationibus Generalibus; nam aliquando ut synonymum Assistentis sumptum est; hoc est pro ea Provincia, ex qua quis venisset ad Congregationem; *h* aliquando verò pro ea regione, ex qua quis natus esset: *i* Sed definitum tandem ad eam Assistentiam quemlibet pertinere (ita ut eligi Assistentis pro ea possit) ad quam ipsa Provincia, ex qua tunc ipse est, pertinet. *l*

S E C-

S E C T I O N . I I .

De Assistentium electione.

1. Lectio hujusmodi Assistentium eorum erit, qui Præpositum eligunt, quando ad id congregantur. ^m Ea, quatriduo ad informationes concessso, ad plura suffragia olim est habita, ⁿ nunc fieri debet ad plura medietate. ^o Et quicumque ambitione egerit, ut vel ipse, vel aliis Assistentis eligatur; aut etiam aliis excludatur; excommunicatur ipso facto, reservata Generali ejus absolutione. Hujus verò delicti conscientius, in virtute sanctæ Obedientiæ, tenetur reum ad Generalem deferre. ^p

2. At si quem ex electis Assistentibus, vel mortem obire, vel abesse à Generali diutiùs oporteret; Generalis alium substituet; qui, cum approbatione majoris partis Provincialium, jus habentium ad Congregationem Generalem, manebit in demortui, vel absentis loco. ^q Non est igitur Assistentis sibi aliquem substituere: ^r nec aliqui à Congregatione Generali designandi, qui subrogentur, si opus fuerit: ^s ^t C. 3. D. 12. aut plures Provincialibus à Generali proponendi; sed unum aliquem Præpositus nominare, ac substituere etiam potest ante

A quibus eliantur ordinariè.

m P. 9. c. 5. §. 3.
& F. Gen. Con.
§. 7. 8. &c.

n C. 1. D. 80.
o C. 2. D. 22. &c
For. Gen. Con.
§. 84.

p Form. Con.
Gen. §. 82. &
Catal. Cen. c.
I. tit. I. §. 5. &
tit. 2. §. 2.
Et extraordina-
riæ.

q P. 9. c. 5. §. 3.
& C. 1. D. 84.
& C. 4. D. 14.

r C. 1. D. 84.

Pro-

Provincialium approbationem; aliquam informationem de eo transmittens iis,
 1 C. 6. D. 27. §. quibus notus non esset. 2 Substitutus au-
 2. & C. 8. D. tem à Generali in locum Assistantis de-
 19. & Form. mortui, aut absentis, non habet suffra-
 Con. Gen. §. gium in Congregatione Generali, seu
 85. Procuratorum, vel ad dissolvenda Colle-
 gia, seu Domos Societatis; nisi priùs con-
 stet de approbatione prædicta Provinciali-
 um. "

" C. 4. D. 25.

*Juramentum
post electionem
ab ipsis prestan-
dum.*

* P. 9. C. 5. §. 4.

y C. 6. D. 27.

§. 2. & Form.

Con. Gen. §.

85.

*Quando inci-
piat, aut desi-
nat illorum of-
ficium jure or-
dinario.*

z C. 2. D. 20.

* C. 1. D. 90. &

C. 2. D. 35.

*Quæ illorum
mutatio extra-
ordinaria.*

3. Electi Assistantes jurant, si acciderit aliquod ex iis, quæ sufficient ad Præposi-
 tum officio suo privandum, se fideliter So-
 cietati denunciatores. * Et quidem electi
 à Congregatione juramentum id præsta-
 bunt in ipsa Congregatione, si præsentes
 sint: aliter electi præstabunt coram iis, qui
 jus habent in Congregatione Generali; hoc
 est coram Preposito Generali, Assistanti-
 bus, Secretario, & Procuratore Generali. /

4. Novi Assistantes, si jam in Congre-
 gatione sunt, non mutant locum pro eo
 Congregationis tempore, à qua creantur,
 statim tamen sua potestate, & munere
 fungi incipiunt. z Eorum autem officium
 jure ordinario durat usque ad electionem
 novi Præpositi, & sunt Assistantes Vica-
 rii. *

5. Mutati tamen sunt Assistantes plu-
 ries

ries non mutato Generali , ex imperio
Summorum Pontificum. Tres quidem
mandante Clemente Octavo; ^b omnes ju- ^{b C. 5. C. 73.}
bente Paulo Quinto , ^c & ex Brevi Inno- ^{74. & 77.}
centii X. *Prospere felicique statui , &c.* in ^{e C. 6. D. 4.}
^{& 10.} quacumque Generali Congregatione , sin-
gulis novenniis , ut ibidem præcipitur ce-
lebranda , novi Assistentes ab illis planè
diversi , qui præcedenti novennio Assisten-
tes fuerint , eligendi sunt. Hæc tamen In-
nocentiana Lex non impedimento fuit ,
quominus Congregatio Generalis , non ex
vi ejus Brevis , sed alio nomine congregata ,
Assistentis officium iis confirmaret ; qui eo ^{d C. 6. D. 27.}
munere proximè defuncti fuerant. ^{§. 4. & C. 9. D.}
^{2. & C. 10. D.}

S E C T I O III.

Assistantium jura.

^{5. & 17. &}
Form. Con.
Gen §. 53.

I. **E**T hæc quidem de eorum electione ^{Gravitas mu-}
satis : jam quæ jura electos conse- ^{neris , & qua-}
quantur , dicendum est. Assistantium mu- ^{tenus à Societa-}
nus nec Prælaturam continet , nec Digni- ^{te dependeant in}
tatem : ^e est tamen in Societate gravissi- ^{eo retinendo.}
mum , & multis gaudet prærogativis , ut ^{e C. 7. D. 44.}
ex dicendis constabit. Et 1. dimittere offi-
cium datum à Societate , sine ejus consensu ,
non possunt ; ^f qui etiam consensus ex- ^{f C. 1. D. 84.}
pe-

pectandus, si aliquis Assistent indignum se
præstaret eo loco. Suspensio autem ab exe-
cutione Officii à Præposito Generali infligi
posset.

g C. i. D. 87.

*Debent adesse
Generali.*

*b P. 8. c. 1. G.
& P. 9. c. 5. §.
2. & A. & C.
i. D. 83.
i C. i. D. 86.*

*Nec aliis mini-
steriis distineri.*

*1 C. i. D. 80. &
89. & C. 2. D.
74. & C. 4. D.
32. & R. Als.*

sunt 6.

2. Debent semper adesse Generali, qui
eos sine gravi causa, vel necessitate, procul
à se mittere non debet: si verò mittantur,
non se excusare debent, sed obedire. Quod
si Generalis, & non ad breve tempus, extra
Urbem iret; ipsius erit decernere, an aliquos
ex Assistentibus penes se habere debeat;
aliquem tamen eorum secum, ut socium,
habebit. *b* At si Pontifex vellet quempiam
ex Assistentibus aliquò mittere; ut pluri-
mum Generalis informabit Pontificem,
ut dignetur alium potius mittere.

3. Quò melius officio sibi commisso va-
care possint, non occupentur ministeriis,
quibus ab officio suo avocentur: &, si in
iis à Generali occupabuntur, impedimen-
tum illi exponere debebunt, salvâ tamen
obedientiâ. Ex eorum propterea numero
non sit Vice-Præpositus, sive Minister
Domus Professæ Romanæ: & expedit So-
cietas Secretarium ab eis esse distinctum.
Si quid tamen temporis illis liberum fue-
rit, Prædicationi, Lectioni, Confessioni-
bus audiendis, & aliis piis operibus vacare
poterunt.

4. Sunt

4. Sunt ordinarii Consiliarii Generalis in rebus gravibus; licet alii etiam advocari ab eo possint ad Consultationem: statuendi tamen facultas penes unum Præpositum erit. *m* Cum verò sunt Assistentes Vicarii, apud ipsum habent jus suffragii decisivi in pluribus deliberationibus; nisi amplior potestas Vicario aliquando collata fuerit; ut in Vicarii Officio explicabitur. Habent etiam apud Generalem suffragium decisivum in iis omnibus; in quibus illud habent Provinciales extra Congregationem Generalem. *n*

5. In ipsam Congregationem Generalem admittuntur æquè ac Provinciales: nec ab ea excluduntur, qui in eâdem officio suo defuncti sunt. Quin si contingat Generalem in ipsa Congregatione, aut paulò post decadere, nullo nominato Vicario, antiquissimus professione veterum Assistentium Congregationi præsidebit. *o* Habent pariter jus suffragii in Congregatione Procuratorum; *p* & ad electionem Vicarii, etiam seclusâ Professionis antiquitate, si præsentes fuerint: non videntur aut præsentes, si cum extra Provinciam Romanam obierit Generalis, ipsi Romæ tunc fuerint. *q* At defuncti officio habent locum supra numerum in Congregationibus Provincia-

Habent suffragium consultivum, & aliquando decisivum apud Generalem, & Vicarium.

m P. 4 c. 11. §.
2. & P. 7. c. 1.
§. 1. & P. 9. c.
3. K. & c. 6. §.
11. & C. 5. D.

65.
n C. 4. D. 23.
& C. 5. D. 16.
Quod jus in Congregationibus.

o F. Con. Gen.
§. 5. & 53. &c
C. 1. D. 90. &
C. 2. D. 3. &c
10. & C. 4. D.
45. & C. 10. D.

15.
p C. 2. D. 19.
& For. Con.
Proc. §. 4.

q C. 9. D. 34.
& c. 12. D. 54.

*r C. 9. D. 15. &
F. Con. Prov.*

§. 8.

s F. Con. Prov.

§. 4.

*Privilegia quo-
ad epistolas, &
suffragia.*

& C. 7. D. 14.

w C. 9. D. 21.

libus suæ Assistentiæ; si fortè per antiquitatem non haberent. Ad nullam verò ex illisdem Congregationibus Provincialibus jus habent, cum eodem funguntur munere.

6. Ipsorum literæ, Nostrorumque vicissim ad illos referari non possunt ab ullo Superiore, Generali excepto. In obitu Assistentium, præter suffragia ordinaria, tria Sacra, & tres Coronæ in tota eorum Assistentia indicuntur; per reliquam verò Societatem Sacrum unum, & una Coronam.

S E C T I O I V.

Assistentium obligationes.

Quo pacto verò Assistentes officio suo fungi debeant, petendum est ex ipsorum Regulis, quæ mandato Congr. 3. Decr. 11. & 33. confectæ, postmodum approbatæ D. 48. Con. 4.

1. Debent æmulari virtutes, quas Constitutiones desiderant in Generali, & in ipsis Congregatio 1. D. 80. Scientiam rerum pertinentium ad Institutum parent. Declinent quæ impedimento esse possunt functionibus impositi muneris. *

2. Erga Societatem fidelitatem servent,

quam

*Quid prestare
in se debeant.*

** R. Aff. 1. 1. 5.*

*Erga Societa-
tē.*

quam interposito juramento sanxerunt ; ut supra est dictum ubi de Preposito Generali Cap. 2. & juxta Const. P. 9. Cap. 4. & Cap. 5. & D. 28. 29. Con. 8. Ita suarum Provinciarum rem current , ut publicam y R. 3. 4. anteponant.y

3. Erga Generalem providentiam exerceant superius explicatam. Singulari caritate , & humilitate cum illo agant ; ejus auctoritatem apud omnes tueantur ; & benevolentiam erga ipsum augeant. Suum illi judicium submittant , ubi quid statuerit , vel ipsis prius auditis , vel non ; ut aliquando potest. Curam corporis ejus non negligant , intenti ut laboribus , & rigori parcat,victumque & vestitum,convenientem habeat.Si Summus Pontifex, aliorum relatu,adduci videretur,ut Præpositum mit- z P.7.C.1. §.2.
teret, quo Societati non expediret, Assi- & D. & P.9.C.
stentium erit , quid incommodi ex ea Mis- 4. § 2.3.4. &c.
sione Societas acceptura sit , fideliter repre- & R.7.8.9. &c.
sentare. z

4. Literarum capita , quæ consultatione Quomodo in
egent , apud se bene perpendant , & confe- negatis se gere-
rant etiam invicem ; ubi vel ad proxim,vel re debeant.
ad doctrinam aliquid altiorem postulat
considerationem ; ut facilior postmodum
deliberatio apud Generalem sit.Curent ni-
hil prætermitti rerum tractandarum. Quæ
ad

ad Procuratorem Generalem pertinent,
ita ad illum rejiciant, ut diligentiam tamen
eius exstiment, & illius literas ad suas
Provincias legant. Rectam intentionem
habeant in Consultationibus, in iisdem li-
bertatis debitæ, sed & modestiæ memores.
Etiam si non interrogentur, poterunt Su-
periori propōnere, quæ in mentem vene-
rint usui futura. *a*

a P. 9. C. 6. §. 10.
& R. Assist. 10.

11. 12. 13. 14.

15. 16. 17. 18.

Quo pacto in-
terse.

b R. 17. & 21.

22.

Et erga reli-
quos Societatis.

c R. Assist. 23.

24. 25.

5. Inter se verò Assistentes mutuam ca-
ritatem, & existimationem soveant, atque
honore se invicem præveniant. In Consul-
tatione si alter alterius dissolvere rationem
debet, modestè se gerat; & negotiis Assi-
stantiæ non suæ ne se immisceat. *b*

6. Erga reliquas Societatis Personas ca-
reant ne Superiorum gubernationem im-
pediant, sed potius juvent. Secreti retinen-
tes sint, & ejus gratia literas, aliaque se-
creta scripta ita clausa habeant, ut à nem-
iciis legi possint. *c*

APPENDIX

De aliis Assistentibus non necessariò adjungendis.

*Assistantes alii
generis*

His Assistentibus, quorum officium
hactenus descripum est, S. Fundator
alios adjungendos, censuit, numero prio-
ribus

ribus pares, aut plures etiam , quando So-
cietas latius spargeretur , auctoritate impa-
res; utpote quibus non demandanda dicitur
providentia Societatis erga Generalem; sed
qui potissimum partem, consilii obtinerent
in iis praesertim , quae tam in doctrina ,
quam in praxi altiore considerationem
postulant ; essentque propterea Viri literis,
& aliis Dei donis clari. *d* Cum tamen ii-
dem dicantur ab Assistentibus prioribus
non esse necessario distinguendi ; *e* usus
etiam obtinuerit, ut nulli alii Assistentes
dicantur, aut sint; & Regulæ citatæ Assi-
stentium utriusque classis jura miscuerint;
nihil de illis dicendum superest : nisi forte
malis aliqua ex parte id officium Revisor-
ibus Romanis generalibus tribuere ; quo-
rum opera in rebus ad doctrinam pertinen-
tibus Prepositi Societatis non raro uti con-
sueverunt ; & de quibus actum est Parte
f. Cap. 7.

d P . 9 . C . 6 . § .

10 . & F .

e P . 9 . E . 6 . § . II .

E e

C A-